
DİASPORAYI TATMİN İMKANSIZ

Oya EREN ÖZER

13.05.2014

13 Mayıs 2014

SEDA ŞİMŞEK-BUGÜN

TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi, Uluslararası Siyaset ve Yurtdışı İletişim Komisyonu Başkanı, emekli büyükelçi Volkan Vural, Ermeni meselesi ile ilgili olarak tehcirden dolayı özür dilenmesi görüşünü ilk dillendiren isimdi. Vural, yeni önerilerini açıkladı.

VATANDAŞLIK VERİLMELİ

*Tehcire uğramış Ermenilerin torunlarına vatandaşlık verilmesini önermiştiniz.

Onu önermiştim, bu bir jesttir. Tehcire uğramış Ermenilerin soyundan gelen insanlar, ikinci belki üçüncü kuşak, yüz yıl geçmiş, gitmişler Fransız, Lübnan veya Amerikan vatandaşı olmuşlar.

"Evet, kusura bakma, böyle bir şeyler oldu, yaşandı, bundan üzgünüz ama biz sizi bu ülkeden dışlamak istemiyoruz, eğer arzu ederseniz Türk vatandaşlığına kolay bir şekilde geçmenizi sağlayabiliriz" diyebiliriz.

*Bundan bir tazminat sorunu doğar mı?

Bence bir tazminat sorunu doğmaz. Kimden isteyecek? "Soykırım" dersek, tazminat ve toprak talepleri gündeme gelir

diye hep konuşuluyor. Ben buna katılmıyorum. Toprak talebinde bulunabilecekleri iddia ediliyor, bugün dünyada hangi devlet hangi devlete toprak vermiş? Yani, kim gelip Türkiye'nin toprağını Türkiye'den alacak? Böyle bir şey yok.

Türkiye toprağını alıp Ermenistan'a verecek bir uluslararası kurum da yok. Tazminat konusunda ise, Soykırım Sözleşmesi 1948'de. Ondan önceki olaylara etkisi olmaz. Ayrıca soykırım için bir mahkeme kararı lazım. Bizim açımızdan tazminat konusunun gündeme geleceğini sanmıyorum. Biz burada bir jest yapabiliriz. Torunlarına "Mağdursanız, Türkiye vatandaşlığını istiyor ve buraya yerleşmek istiyorsanız, size yardımcı oluruz, denilebilir.

Bir komisyon kurulur, mali durumlarına bakılır, örneğin TOKİden olabilir, bir ev veririz, çözümü bulunur. Bu Türkiye için de büyük bir yük teşkil etmez. Burada önemli olan insanların gönlünün alınması, onlarla duygudaşlığı, o iklimi yaratmak. Bunlar yapılsa dahi diaspora- daki Ermenilerin tümünü mutlu etmek, onlara "Türkiye harika yapıyor" dedirtmek mümkün değil.

SINIR AÇILIRSA HERKES KAZANIR

*Ermenistan ile ilişkiler konusunda ne yapılabilir?

Ermenistan Cumhuriyeti ile ilişkilerde başta bir hata yapıldı, biz bağımsızlığı tanıdık ama diplomatik ilişki kurmadık. O gün diplomatik ilişki kurmamız gerekirdi, Karabağ meselesi de yoktu, şimdi Karabağ meselesi çıktı. Bizatihi Karabağ olayı Türk-Ermenistan ilişkilerinin gelişmesine engel olmamalı ama sınırimızı Karabağ'ın işgali ile kapattık.

Ermeniler işgal altındaki birkaç bölgeden çıkarsa, o takdirde bizim de sınırı açmamız gerekir. Bu sınır ne kadar erken açılırsa o kadar iyi. Buradan kazanacak olan sadece Ermenistan olmaz, bizim Kars, Iğdır bölgesinde insanların da beklediği bir şey. Yanı başlarında küçük bir devlet var, onlar için ticaret kapısı.

Taziye açılımı insani bir adım

*Ermeni tehciri ile ilgili özür dinlenmesi gerektiğine dair ilk açıklama sizden gelmişti, 99 yıl sonra Başbakan'dan ilk taziye geldi. Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sayın Başbakan'ın taziyesini ben çok insani buluyorum, doğru bir adım atmıştır.

*Bundan sonra özür dilenmesi gibi bir adım atılabilir mi?

Ben soykırımdan değil, tehcirin yarattığı insanlık dışı olayların yol açtığı acılardan dolayı özür dilenmesi gerektiğini düşünüyorum. "Soykırım" sözcüğünü tam olarak kabul etmiyorum ama tehcir kararının ve uygulamasının büyük bir felaket olduğunu düşünüyorum. Tehcir ağır insanlık dramlarına yol açmıştır, bu bir ülkenin tarihinde yaşanmışsa bundan dolayı özür dilemenin mümkün olabileceği tezini savunuyorum.

*Soykırım olduğunu düşünmüyorsunuz o halde.

Soykırım, daha bilinçli, önceden hazırlanmış, düşünülmüş, tasarlanmış bir eylemler dizisi. Nitekim, Nazi olaylarına, Hitler Almanyası'na bakıldığı zaman bunun bir felsefesi de var. Bizde bunlar yok. Bizde, Balkan Savaşları var, yani giderek çökmekte olan Osmanlı İmparatorluğu'nu yaşatma, diriltme kaygısı var.

Burada, pek çok masum insan da tehcire tabi tutuluyor. İnsanları doğdukları, büyüdükları, asırlardır yaşadıkları yerlerden koparıp atmak gayriinsani. Bundan dolayı özür dilenmesi mümkün, taziye elbette çok şart.

Ermeni, Rum, Yahudi asıllı vatandaşlar kamuda görev almalı

*Almıyor muyuz ve almak için ne yapılması gerekiyor?

Almıyoruz. Hiç Ermeni asıllı, Rum asıllı, Yahudi asıllı kamu görevinde bir büyükelçi, başkonsolos var mı? Yargıda var mı? Yok.

Devletin hiçbir dairesinde ben pek rastlamadım şimdiye kadar. Bir genel müdür, bir albay, bir paşa var mı? Yok. Demek ki, bu insanların eşit vatandaşlık hakkı sağlanmıyor, bir ayrımcılık yapıyor. Onlar bu ülkenin vatandaşı ve vergi veren insanları, kamuda görev alma haklarının olması lazım.

*Kamuda görev almalarına bir engel var mı? Niye görev verilmiyor?

Yasal bir engel var mı bilmiyorum ama hiç örneği yok. Bu psikolojik bir mesele, bir zihniyet meselesi. Hâlâ yabancı muamelesi görüyor, bu ülkenin yabancısı olarak muamele görüyor. Bunu kaldırmamız ve buradaki eşitliği sağlamamız lazım. Bir de onların tüzel kişilikleri, kurumları var, tüzel kişiliği tam olarak tanınmıyor.

Türkeş düşmanlığı kırmak istemişti

*Taziyeden sonra MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli yaptığı açıklamada, bu yönde atılan adımları "şerefsizlik" olarak nitelendirdi.

O da başka türlü bir söylem, Türkiye'deki iç kavganın bir ürünü olarak görüyorum. Alparslan Türkeş'in görüşmelerini biliyoruz, düşmanlığı kırmak istemişti.

*Türkçü bir direnç söz konusu mu?

Türkiye'de büyük bir çoğunluğun Ermenistan ile ilişkilerimizin geliştirilmesine karşı olmayacağını düşünüyorum.

*Bu vatandaşların kamu kurumlarında görev alamaması aslında böyle bir direncin sonucu değil mi?

Bu yasalarda olmayan bir şey, siyasi iktidarın tercihlerine göre çok kolay çözümlenebilir. Bir ara Dışişleri Bakanı, Daren Acemoğlu'na büyükelçilik görevi teklif etmişti, kabul etmedi ama demek ki isterse siyasi iktidar böyle bir şey yapılabilir. Burada bir pozitif ayrımcılık da yapılabilir.

Yeni filmler yayınlanabilir

*2015'te Ermeniler yeni bir şey söyleyecek mi?

Diaspora Ermenilerinin 2015 için çok yoğun bir hazırlık yaptıklarını duyuyoruz. Gece Yarısı Ekspresi gibi birkaç film, yani Türkiye'nin imajını sarsan projeler ortaya çıkabilir. Daha fazla parlamentodan karar çıkarma girişimlerinde bulunabilirler. Aleyhimize, Türkiye'nin imajını bozmaya dönük faaliyetler görebiliriz ama bunlar işin temelini değiştirmez.

Demokrasi kaygısı

*TÜSİAD açıklamaları sebebiyle eleştiriliyor, siyaset yaptığı ileri sürülüyor.

TÜSİAD, Biz işadamlarıyız, bu ülkede yatırım yapıyoruz, istihdam, katma değer yaratıyoruz ama gayretlerimizin daha başarılı olması için Türkiye'nin daha demokratik bir ülke olması, hukuk güvencesinin olması lazım. Aksi halde tıkanır, kalırız" uyarısını yapıyor. TÜSİAD'ın yaptığı sadece bu. TÜSİAD siyaset yapmak için yapmıyor bunu, ekonomik misyonunu daha demokratik bir ülkede gerçekleştirebileceği kaygısıyla hareket ediyor.

Kaynak/Source: